

ATIK YÖNETİMİ TEKNİKLERİ

TANIM

Atıkların oluşumundan yok edilmesine kadar geçen aşamalarda çevre ve insan sağlığına zarar vermeden atık oluşumunun azaltılması ve yeniden kullanımı, geri dönüşümü, geri kazanımı, enerji üretimi ve atık ile ilgili laboratuvar çalışmalarında numune olarak izleyen ve analiz eden kişidir.

A- GÖREVLER

İş süreçlerinde, iş sağlığı ve güvenliği kurallarına, çevre koruma düzenlemelerine, mesleğin verimlilik ve kalite gerekliliklerine uygun olarak;

- İş organizasyonu yapar,
- Sürdürülebilir çevre yönetim sistemlerinin işletilmesi ve sıfır atık kapsamında en ideal yöntemlerin belirlenmesini sağlar,
- Depolama sahaları gibi atık yönetimi planlarını oluşturur,
- Atığın oluşumunun önlenmesini ve kaynağında azaltılmasını sağlar,
- Atıkların türüne göre ayrılması, biriktirilmesi, toplanması gibi işlemlerin yapılmasını sağlar,
- Hava, toprak veya su kaynaklarını kirletmeden verimli bir şekilde atıkların taşınmasını sağlar,
- Hammadde haline getirilecek ürünlerin seçilmesini sağlar,
- Atıkların geri dönüşümü, enerji kazanımı dâhil geri kazanılması işlemlerinin yapılmasını sağlar,
- Atıkların yok etme işlemlerini ve bu işlemlerin sürekliliğini sağlar,
- Tesiste ve alanda emniyet kontrolleri yapar,
- Atık yok etme için bütçeleri formüle eder ve kontrolünü gerçekleştirir,
- Atıkların taşınması ve yok edilmesinde mevzuata uygunluğu sağlamak amacıyla gözetim ve denetim yapar,
- Yeni atık yok etme planlarının geliştirilmesine, tanıtımına ve uygulanmasına yardımcı olur,
- Yerel yönetimlerde atıkların fayda maliyet analizleri çerçevesinde çevreye en az zarar verecek şekilde yönetilmesini sağlar,
- Çevre kirliliği ölçümlerinde; numune alınması, numunelerin korunması, saklanması ve analiz sonuçlarının yorumlanması sağlar,
- Atık yönetimi programı ile ilgili çalışmalarda öngörülmeyen durumlarla ilgili sorunları belirler ve çözüm arar,
- Atıklar ile ilgili olarak laboratuvar çalışmaları için numune alır, izler ve analizleri yapar,
- Tesiste istatistikleri ve sistem günlükleri ile ilgili raporlar tutar,
- Çevre ve atık ile ilgili kanun ve yönetmelikleri yorumlar,
- Araştırma projeleri geliştirir ve atık yok etmesi ile ilgili ulusal grupların faaliyetlerine katkıda bulunur. Mesleki gelişim faaliyetlerinde bulunur.

KULLANILAN ARAÇ GEREÇ VE EKİPMAN

- Hava, gürültü, su kirliliği analiz ve ölçüm cihazları,
- Çeşitli kimyasallar, numune tüpleri vb. laboratuvar aletleri,
- Eldiven, koruyucu maske, önlük, koruyucu gözlük, iş elbisesi(tulum), koruyucu ayakkabı,
- Endüstriyel yok etme, geri dönüşüm ve geri kazanım makineleri,
- Ofis, Autocad, Coğrafi bilgi sistemi tabanlı programlar,

ATIK YÖNETİMİ TEKNİKERİ

B- MESLEĞİN GEREKTİRDİĞİ GENEL ÖZELLİKLER

Atık Yönetimi Teknikeri olmak isteyenlerin;

- Organizasyon, yönetim ve liderlik becerileri yüksek,
- Fen bilimlerine, özellikle kimya ve biyolojiye ilgili ve bu alanda başarılı,
- Araştırmaya meraklı,
- Dikkatli ve titiz bir gözlemci,
- Çevre sorunlarına duyarlı,
- Gözlem verilerini bütünleştirebilen,
- Ayrıntıyı algılayabilen,
- Dikkatli ve düzenli, tedbirli,
- Sorumluluk duygusu yüksek,
- Programlı çalışmayı seven,
- Ekip çalışmasına yatkın,
- Etkili iletişim kurma becerisine sahip,
- Problem tanımlama ve çözüm üretme yeteneğine sahip,
- Alternatifli düşünebilen,
- Hızlı ve doğru karar verebilen,
- Pratik ve hareketli çalışma temposuna uyum sağlayabilen,
- kişiler olmaları gerekir.

C- ÇALIŞMA ORTAMI VE KOŞULLARI

Atık yönetimi teknikeri, çalışmalarını genellikle büro ve laboratuvar ve atık tesisleri gibi kapalı ortamlarda yürütürler; gerektiğinde numune alma, ölçüm, izleme ve denetleme için zaman zaman atık toplama, depolama, yok etme sahası gibi gürültülü, kirli ve yağlı, ani ısı değişimi olan, ıslak ve nemli, tozlu, kokulu ortamlarda çalışırlar. Şehir içi ekipman yerleşimi, toplama araçlarının izlenmesi, yok etme, geri kazanım ve geri dönüşüm tesislerinin izlenmesi, şantiye, inşaat alanı, arıtma tesisi gibi yerleri görmek için kent içinde ve dışında seyahat etmeleri gerekebilir. Atık yönetim teknikeri çok çeşitli alanlarda işbirliği yapılarak yürütülen bir meslektir. Bu nedenle Atık Yönetim Teknikerleri birçok meslek elemanı ile sıkı iletişim halindedirler.

ATIK YÖNETİMİ TEKNİKERİ

D- MESLEK EĞİTİMİ

MESLEK EĞİTİMİNİN
VERİLDİĞİ YERLER

Mesleğin eğitimi üniversitelere bağlı meslek yüksekokullarının “Atık Yönetimi” ön lisans programında verilmektedir.

MESLEK EĞİTİMİNE
GİRİŞ KOŞULLARI

Mesleğin eğitimine girebilmek için;

- Lise veya dengi okul mezunu olmak,
- YKS (Yüksek Öğretim Kurumları Sınavı) kılavuzunda belirtilen giriş koşullarını taşımak,
- Meslek liselerinin, YKS Kılavuzunda belirtilen bölümlerinden mezun olanlar “Atık Yönetimi ” ön lisans programlarına geçerken ek puan almaktadırlar.

EĞİTİMİN SÜRESİ
VE İÇERİĞİ

Mesleğin eğitim süresi iki yıldır.

Eğitim süresince; Ekoloji, Mikrobiyoloji, Teknik Resim, Çevre ve Halk Sağlığı, Çevre Mevzuatı, Katı Atıklar, Kimya mesleki dersler ağırlıklı olmak üzere genel kültür dersleri de alınmaktadır.

Eğitim sürecinde staj yapma zorunluluğu vardır.

EĞİTİM SONUNDA ALINAN
BELGE-DİPLOMA

Eğitimini başarı ile tamamlayanlara “Ön Lisans Diploması” verilmektedir.

ATIK YÖNETİMİ TEKNİKLERİ

E- ÇALIŞMA ALANLARI VE İŞ BULMA OLANAKLARI

Atık Yönetimi Teknikerleri; Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı, Belediyeler, İl Özel İdareleri, Türk Silahlı kuvvetleri, kamu ve özel hastaneler, düzenli atık toplama merkezleri, atık yok etme tesisleri, geri kazanım tesisleri, geri dönüşüm tesisleri, sanayi kuruluşları, çevre danışmanlık firmaları, çevre analiz laboratuvarları, inşaat firmaları, fabrikalar vb. yerlerde çalışabilirler. Kişisel bilgi, beceri ve yeteneğe bağlı olarak alanda iş bulma imkânı oldukça geniştir. Arıtma tesisleri, atık depolama, geri dönüşüm ve yok etme tesislerinde ara kademe yöneticisi ekip amiri veya proje yöneticisi olarak görev alırlar. Ayrıca bağımsız danışman olabilir ve hizmetlerini hükümete veya atık yok etme şirketlerine satabilirler.

F- EĞİTİM SÜRESİNCE VE EĞİTİM SONRASI KAZANÇ

EĞİTİM SÜRESİNCE

Öğrenciler eğitimleri süresince Kredi ve Yurtlar Genel Müdürlüğü'nün vermiş olduğu öğrenim kredisinden ve yurt hizmetlerinden yararlanabilirler. Ayrıca, çeşitli resmi ve özel kurum/kuruluşlar tarafından sağlanan burslardan faydalanabilirler.

EĞİTİM SONRASI

Kamu sektöründe istihdam edilenler tabi olunan mevzuata göre maaş alırlar.

Özel sektörde ise çalışanların kazanç durumu, çalışılan işyerinin büyüklüğü, kişinin tecrübesi, bilgisi, yeteneği, çalışma kapasitesi ve sektörün ücret düzeyine göre değişebilmektedir.

ATIK YÖNETİMİ TEKNİKERİ

G- MESLEKTE İLERLEME

MESLEKİ EĞİTİMDE İLERLEME

“Atık Yönetimi” ön lisans programını başarıyla tamamlayan öğrenciler, “Lisans Öğrenimine Dikey Geçiş Sınavında (DGS)” başarılı oldukları takdirde; Kılavuzunda belirtilen programlara kontenjan dâhilinde dikey geçiş yapabilirler.

Çeşitli üniversite ve özel laboratuvarların düzenledikleri ücretli kurslara katılarak mesleki bilgi ve becerilerini artırabilirler.

İŞ HAYATINDA İLERLEME

Arıtma tesisleri, atık depolama, geri dönüşüm ve yok etme tesislerinde ara kademe yöneticisi ekip amiri veya proje yöneticisi olarak görev alırlar. Ayrıca bağımsız danışman olabilir ve hizmetlerini hükümete veya atık yok etme şirketlerine satabilirler

BENZER MESLEKLER

- Çevre Sağlığı Teknikeri/Çevre Teknikeri,
- Çevre Temizliği Ve Denetimi Teknikeri,
- Katı Atık Yöneticisi,
- Çevre Mühendisi,
- Çevre Koruma ve Kontrol Teknikeri,
- Çöp yakma fırını operatörü,
- Atıksu operatörü.

ATIK YÖNETİMİ TEKNİKERİ

H. EK BİLGİLER

I- KAYNAKÇA

- Meslek Elemanları, İlgili Eğitim Kurumları,
- 2 Nisan 2015 tarih ve 29314 sayılı Resmi Gazetede yayınlanan, Atık Yönetimi Yönetmeliği,
- 12.07.2019 tarih ve 30829 sayılı Resmi Gazete yayınlanan, Sıfır Atık Yönetimi,
- <https://cevreselgostergeler.csb.gov.tr> (Erişim Tarihi:30.11.2020),
- https://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php/Material_flow_accounts_and_resource_productivity#Material_consumption_by_EU_Member_State (Erişim Tarihi:30.11.2020),
- <https://data.tuik.gov.tr/Bulten/Index?p=Atik-Bertaraf-ve-Geri-Kazanim-Tesisleri-Istatistikleri-2018-30665> (Erişim Tarihi:30.11.2020),
- Uluslararası Standart Meslek Sınıflaması – ISCO-08,
- Meslek Danışma Komisyonu (MEDAK) üyesi kuruluşlar.

İ- AYRINTILI BİLGİ İÇİN

- İlgili eğitim kurumları,
- <https://kariyerkapisi.cbiko.gov.tr/>
- ÜNİ-VERİ <https://www.cbiko.gov.tr/projeler/uni-veri>
- Türkiye İş Kurumu web sayfası www.iskur.gov.tr
- Ulusal Meslek Bilgi Sistemi <http://mbs.meb.gov.tr/>
- T.C. Ölçme Seçme ve Yerleştirme Merkezi <http://osym.gov.tr/>
- Bünyesinde Meslek Bilgi Merkezi Bulunan Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürlükleri/Hizmet Merkezleri.

Bu dosya; meslek seçme aşamasında olan gençleri bilgilendirme amaçlı olup, meslek mensupları, işyerleri, mesleğin eğitim yerleri ve meslek odalarından bilgi alınarak oluşturulmuştur.